

SANTIAGO APOSTOLUA

Sarrera oharra

Senideok: Gure zaindariaren eguna ospatzeko alkartu gara. Ezinbestekoa dogu JAI egitea, eta eguneroko bizitzako gora-beherak alde batera iztea. Baina, kontuz! Jainkoak nahi dauan atsedanak eta jaiak danentzakoa izan behar dau. Eta hainbeste dagoz gure inguruan krisi-aldi larri honek jota nora-ezean dabiltzanak. Gogoan izango doguz gure otoitzean eta baita gure eskeintzan ere: Diru-batzean eurekin partekatuko dogu gure poza eta jai-giroa, batzen dana Caritasen bitartez eurengana helduazoz.

Liturgiak Santiago apostolua ospatzera gonbidatzen gaitu, eta goazen bere eskutik Jesusen jarraitzaile izatea zer dan bilatzera eta ospatzera, eta Jainkoari eskerrak emotera apostoluei esker garalako Jesusen jarraitzaile. Eskatu daigun ez dakiguzala falta gidariak, autorleak eta hain beharrezko doguzan profetak.

Sarrera abestia

**GOAZEN GUZTIOK
BATERA**

**Jaunarekin egotera.
Goazen guztiok batera
Jaunarekin egotera.**

*¹ Pozik alkartu gaitezen
Aita bai dogu laguntzen.*

*² Seme-alaba bezela
zaindu gagizuz Zuk, Jauna.*

AGURRA

† Aitaren eta Semearen eta Espiritu Santuaren izenean.
- *Amen.*

† Jaungoiko gure Aitaren eta Jesukristo gure Jaunaren grazia eta bakea zuekin.

- *Bedeinkatua Jaungoikoa, Jesukristo gure Jaunaren Aita.*

Damu otoitza

† Sarriegitan erabilten dogu siniskerea alkarrengandik bereizteko eta ez alkarren zerbitzura jarteko. Damutu gaitazan:

—Jesus Jauna, apostoluengan aukeraketa sinbolikoa egin zenduna, *erruki, Jauna.*

—Jesus Jauna, zure jarraitzaileak erreinuaren mezulari egiten dozuzana, *Kristo, erruki.*

—Jesus Jauna, zerbitzari izateko aukeratzen eta bialtzen gaituzuna, *erruki, Jauna.*

† Erruki dakigula...

Aintza

Aintza zeruetan Jaungoikoari

AINTZA ZURI, JAUNA TA ESKERRAK ZURI

eta bakea lurrean haren gogoko gizakiei.

Hain handi ta eder zaitugulako,

gora zu!, bedeinkatua zu!,

gorespen zuri, auzpez agur, eskerrak zuri. *

Jaingo Jauna, zeruko errege,
Jaungoiko Aita ahalguztiduna.

Jauna, Seme bakar, Jesukristo;
Jainko Jauna, Jainkoaren Bildots, Aitaren Seme. *

Zeuk kentzen dozu munduko pekatua: erruki, Jauna.
Zeuk kentzen dozu munduko pekatua: entzun gure
deia.

Aitaren eskoialdean jarririk zagoz zu: erruki, Jauna.*

Zeuk bakarrik santua; zeu bakarrik Jauna;

zeu bakarrik goi-goikoa, Jesukristo.

Espiritu Santuarekin, Jainko Aitaren argitan.

- Amen.

OTOITZA

Jainko ahalguztidun betikoa, Santiago izan zan
Ebanjelioagaitik bere odola isuri eban lehenengo
apostolua;

egizu, haren odol-isurtzeaz sendotu dadila zure Elizea,

eta haren zaindaritzapean dagoan zure herriak,

zintzo jarraitu deiola beti Kristo Jaunari.

Zurekin eta Espiritu santuarekin batean.

Lehenengo irakurgaiari oharra (Ap Eg 4, 33;
5,12.27-33; 12,2)

*Ezeren autorle izateko ondo ezagutu behar da; eta
autortzekoagaz bat eginda egon. Begira zelangoa dan
apostoluen autorra: bildur bakoa, bulartsua,
deigarria..., bizitza osoa jokoan jarten dauana.
Eredugarria!*

Ap Eg 4, 33; 5,12.27-33; 12,2 Apostoluen Eginetatik

Egun hareetan, apostoluek adoretzu emoten eben

Jesus Jaunaren biztueraren autormena, eta hareen eskuz herrian mirari eta harrigarri asko egiten ziran. Batzar Nagusiaren aurrera ekarri ebezan apostoluak, eta abade nagusiak honan itandu eutsen: «Ez geuntsuen, bada, zorrotz agindu, Horren izenean ez irakasteko? Zuok, barriz, Jerusalem osoa bete dozue zeuon irakatsiz, eta gizon horren odolaren erantzukizuna geuri ezarri nahi deuskuzue».

Pedrok eta apostoluek erantzun eben: «Jaungoikoaren esana egin behar da lehenengo, ez gizonena. Gure asaben Jaungoikoak biztu egin eban, zuok habetik dingilizka hil zenduen Jesus. Jaungoikoak goratu egin dau bere eskumaz, eta Buruzagi eta Salbatzaile egin, Israeli bihotz-barritzea eta pekatuen parkamena emoteko. Geu gara gauza horreen testigu, baita Jaungoikoak bere esana egiten dabenei emoten deuten Espiritu Santua ere».

Erantzun honek hasarre bizitan jarri zituan batzarrekoak, eta apostoluak hiltea erabagi eben. Eta Herodes erregeak Joanen anaia zan Santiagori ezpataz samea ebagi eutson.

Erantzun salmoa (66):

Ene Jainko: ospatu zagiezala herriek...

SANTIAGO APOSTOLUA. Sal 066

Sal 66

Erruki bekigu Jainkoa, bedeinkatu gaizala,
agertu deigula aurpegi alaia;
ezagutu dagien lurrean zure bidea,
herri guztietan Zugandiko salbamenaren. R/.

Poztu beitez kantari atzerriak,
zuzenbidez daroazulako izadia;
zintzo dozuzalako gidatzen herriak,
eta zaintzen lurrean atzerriak. R/.

Bigarren irakurgaiari oharra (2Kor 4, 7-15)

*Onura preziatua dogu sinismena, eta egoerak
irakasten deusku gurea benetako sinismena dan ala
siniskeria. Sinismena zaintzen, ospatzen eta zabaltzen
dauana zoriontsua da.*

San Paulo apostoluak Korintotarrei

Senideok: Ondasun hau buztinezko ontzitan
darabilgu, honenbesteko indarra Jaungoikoagandik
dala agertu dadin, eta ez geugandik. Alde
guztietatik estutzen gaitue, baina ez itoten; larri
gagoz, baina ez etsita; erasopean bai, baina ez
eskutik itzita; lurrera botaten gaitue, baina ez
hiltzen. Edonon eta beti Jesusen heriotzea daroagu
gorputzean, Jesusen bizia ere gure gorputzean
agertu dadin.

Bizi garean bitartean, beti heriotzara eroaten
gaitue Jesusegatik; Jesusen bizia ere agertu dadin
gure izate hilkor honetan. Holan, guran heriotzeak
dihardu; zuokan, barriz, biziak.

Liburu Santuak honan dino: «Sinistu dot, eta horregatik berba egin dot». Eta geuk ere sinismen espiritu bera daukagula, sinisten dogu, eta horregatik berba egiten dogu; jakinik Jesus Jauna biztu dauanak Berak biztuko gaituala geu ere Jesusegaz, eta Bere ondoan ipiniko, zuekin batera. Hau guzti hau, zuen onerako da; grazidunak ugaritzen dirala, hareen esker ona ere ugariagoa izan dadin, Jaungoikoaren aintzarako.

Jaunak esana

Ebanjelioari oharra (Mk 20, 20-28)

Jainkoaren aurrean eskale jarten gara. Baina, ba dakigu, gero, zer eskatzen dogun? Hasiko bagina Espiritua eskatzetik... Egin deiogun harrerea ebanjelioari Aleluia abestuz, zutunik.

† Jesukristoren ebanjelioa san Markosen liburutik

Aldi haretan, Zebedeotarren ama urreratu jakon Jesusi bere semeakaz, eta aurrean auspeztu zan, eskabide bat egiteko. Jesusek itandu eutson: «Zer nahi dozu?» Eta berak: «Jesarriazo daizuzala nire seme biok, bata zure eskumatan eta bestea zure ezkerretan, zure erreinuan».

Eta Jesusek: «Ez dakizue zer eskatzen dozuen. Gauza al zaree zuek, Nik edango dodan kaliza edateko?» Hareek: «Bai, ba gara gauza!» Berak orduan: «Nire kaliza edan, bai, edango dozue; baina nire ezker eskuman jesarte hori ez dago nire eskuetan inori emotea; hori nire Aitak erabagiten dauan hareentzat da».

Beste hamarrak, hori entzutean, biziro hasarre jarri ziran anaia biek. Jesusek, barriz, Beragana batu eta esan eutsen: «Badakizue herrietako agintariek gogor hartzen dabela menpean herria, eta handikiek azpian hartzen dabela. Ez bedi izan holan zuen artean; bestetara baino: zuen artean handi izan nahi dauana, bego zuen zerbitzari; eta zuen artean lehenengo izan nahi dauana, bego zuen menpeko, Gizonaren Semea ere ez da etorri besteen zerbitzuak hartzera, besteak zerbitzera baino, eta bere bizia askoren erospen saritzat emotera».

HITZALDIA

Santiago eguneko hitzaldia gertatzerakoan burura jatortazan arazoak eta galderak hainbat eta hainbat dira:

Zelan hartu ete dogu sinismena? Zelan landu ete dogu? Zelan ospatzen ete dogu alkarregaz? Zelan eskuratzen ete deutsegu gure seme-alabei edo ondorengoei?...

Santiago ez da San Inaziogaz lehian jarri behar dogun santua, bata gailegoena dala eta bestea dala euskaldunona esanaz, haren egunean ez dagoala mezea entzuteko "obligazinorik" amaitzeko. Zelango *txikikerietan* galtzen garan!

Ba dagoz sakonagotik egin geikezan galderak, Santiagogan apostolua ikusiz, eta Jesusen autorle edo testigu izatearren bere odola isurteraino bizi izan dauala autorletza hori kontuan izanik. Ba gara gu, geure berbeaz eta bizitzaz, odola isurteraino ez bada ere, Jesus Jaunaren autorle? Egiten dogu

autorletza hori, besterik ez bada, geure etxean edo geure parrokian? Holango galderek *zirikatu* egiten gaitue eta urduri jarri, ezta?

Ba, ez deusku besterik esan lehenengo irakurgaiak: «*Apostoluek adoretsu emoten eben Jesus Jaunaren biztuerearen autormena, eta hareen eskuz herrian mirari eta harrigarri asko egiten ziran*». Horixe da, senideok, kristau izatea: Jesusen jarraitzaile, haren biztuerearen autorle... Espiritu Santuaren esanetara.

Pentsatzekoa da ea "*buztinezko ontzietan daroagula hain ondasun ederra*" esan deuskun Paulori jarraituta, ontzia apurtu ez ete jakun, eta hor zehar galdu ez dogun sinismena, guk besterik uste izan arren.

Gu ez gara *Jesusen autorle sutsuak*, ezta? *Jesusen biztuereak* —berba hori behin eta barriro erabili arren, batez ere hiletetan— ez dauka eraginik gure eguneroko bizitzan, ezta? *Sinismena autortzearren, bizitza galtzeraino* ez ginateke helduko, ezta? Hortxe dago gure jokabidea: apenas lantzen dogu gure sinismena: ez dogu *ebanjelioa irakurteko ohiturarik*; ez eta *mezatan entzundako irakurgaiak hausnartzekorik*; edo *sinismen hori elikatze*ko, *beharrezko dogula ospatzea*, *alkarbanantzea*, *jaunartzea* eta *pobretasunean bizi izatea* ere ez dogu uste...

Eta, behar bada, Elizearen zoriak ez gaitu kezkatu ere egiten, ez dogulako gure sinismenaren altzo eta euskarri ikusten. Ez ete da, gero, gure sinismena *kontsumo-iturri* bat, gure seme-alabengan ezelango

eraginik ez daukana, geugan ere *ezkutuko* eta *autortu-ezineko* eraginen bat baino ez daualako? Ona litzateke hautsok astintzea Santiagoren apostolutza ospatzean.

Jesusek dei egin eutsen, eta haren jarraitzaile egin ziran; eta jarraitzaileen artean leku euken andrazkoek ere; eta ez bakarrik garbitzaile, sukaldari edo errekadista huts lez, benetako autorle lez baino. Orduko ezein taldetan ikusten ez zana!

Hori kontuan hartuta, ulertu daigun gure sinismena, ez Jainkoari gure ezinetan laguntza eskatzeko era bat (argi dinosku ebanjelioak *zer eskatzen dogun ez dakigula-ta*), Jesus, berari jarraitzean, ezagutzeko era lez baino, eta bere autorle izateko amesean, eta taldean, emakumeak ere tarteko dirala, elikatzeko, ospatzeko eta alkarregaz bizi izateko eta alkar maitatzeko amesean.

Beharrezko doguz, senideok, "Biblia-Taldeak", "Otoitz-Taldeak"... Beharrezko doguz bakarreko otoitzaldiak, eta ebanjelio irakurketak... Beharrezko dogu ikastea eta mezatan *egoteaz* ez konformatzea... Beharrezko dogu Elizearen zoriaz arduratzea, eta bakotxak bere zerbitzu lekua aurkitzea.

Horixe da Santiago apostoluaren liturgia ospatzeak eskeintzen deuskuna. Zein izango da gure erantzuna? Ez daitela izan, behintzat, santuak alkarren arteko lehian jartea, Jesusen jarraitzaile izatean gure eredu ikustea baino.

SINISTEN DOT...

- Sinisten dot Jaungoiko Aita ahalguztidun
zeru-lurren egilea;
Sinisten dot haren Seme bakar, Jesukristo, gure
Jauna,
Espiritu Santuaren egitez sortu,
eta Maria Birjineagandik jaio zana.
- Sinisten dot Espiritu Santua,
Eliza santu, katolikua, santuen alkartasuna,
pekatuen parkamena, haragiaren biztuerea
eta betiko bizitzea. Amen.

ESKARIAK

† Jainkoak bere erregetzearen autorle (testigu)
izateko aukeratzen gaitu bere Semearen jarraitzaile.
Esker onez egin deioguzan gure eskariak:

—Apostoluen oinarri gainean eraikitzen dan Eliza
honen alde: gaurko mundu eta egoera honetan izan
daiten profetikoa eta ilunpeetan argi... *Eskatzen
deutsugu, Jauna, -Aita* zaitugulako.

—Izan daigun guztiok argi Jesusek danoi egiten
deuskula dei bere jarraitzaile eta Jainkoaren
erregetzearen autorle izatera... *Eskatzen deutsugu,
Jauna, -Aita* zaitugulako.

—Gure lehentasunen artean pobreak, bazterreratuak,
gutxietsiak, erbesteratu eta espetxeratuak izan
daitezana, eta erregetzearen poza eroan ahal izan
diegun... *Eskatzen deutsugu, Jauna, -Aita* zaitugulako.

—Aintzat hartua ez dan, edo bazterreratua dan emakumeak bere duintasunezko lekua izan daian gure Eliza honetan... *Eskatzen deutsugu, Jauna, -Aita zaitugulako.*

—Eukaristiarako alkatu garenok gure sinismena aintzat hartzen, lantzen, ospatzen eta alkarbanantzen ikasi daigun... *Eskatzen deutsugu, Jauna, -Aita zaitugulako.*

† Jainko maitalea, alkarren zerbitzari nahi gaituzuna: emoiguzu apostolu kemena zure Semearen autorle izateko gaur eta hemen. Jesukristo gure Jaun berberaren bitartez.

—Amen.

Eske-batzerako oharra

Zaindariaren egunean, jai eginez, gure inguruan beharrian dagoenak izan nahi doguz gogoan. Orain egingo dogun eske-batzea, ba, Caritaserako izango da, behartsuen ondoan lanean jarraitu daian. Eskertzekoa da zuen eskuzabaltasuna.

EUKARISTIAREN LITURGIA

Eskeintza

Bedeinkatua zu, Jauna, zeru-lurren Jainkoa, zeure esku zabaletik hartu ditugu orain ekarri deutsuguzan ogi-ardauok, lurraren indarrak eta gizakiaren lanak sortuak: honeexek egingo jakuz biziaren ogi ta betiko zorionaren edari.

- ***Bedeinkatua zu, Jauna, orain eta beti.***

Senideok: egin daigun otoitz, guztiok batean, Eliza

osoaren oparia Jaungoikoari eskeintzerakoan.

- Jainkoa goresteko eta gizakiak salbatzeko.

Oparien gainerako otoitza

Garbitu gazizuz, Jauna,
zure Semearen nekaldiko bateo salbagarriaz;
Kristoren kaliza edateko
lehenengo izan zan Santiago apostoluaren jaiegunean
opari atsegingarria eskeini deizugun.
Jesukristo.

Prefazioa

V./ Jauna zuekin R./ Eta zure espirituarekin
V./ Gora bihotzak R./ Jaunagan daukaguz
V./ Eskerrak Jaungoiko gure Jaunari
 R./ Egoki da eta zuzen.

Egoki da, bai, eta zuzen
non-nahi ta beti zuri eskerrak emotea,
Jauna, Aita guztiz santu,
Jaungoiko ahalguztidun, betiko Artzain Horri.

Santiagok, Kristoren testigu kutunak iragarri eban
zure Semearen heriotza ta biztueratik datorren
erreinua,
eta bera izan zan apostoluen artean lehenengoa
Jaunaren kaliza edaten;
beronen zaindari-laguntzaz
gordeten da sinismena gure herrietan,
eta zabaltzen lur osoan;
bera dabe lagun zueganako bidean erromes doazenek,
zugana heldu arte,
Jesukristo gure Jaunaren bitartez.

Horregaitik, Jauna, aingeru guztiekin batean
orain eta beti goersten zaitugu,
fedea apalez abesten deusugula.

SANTU, SANTU, SANTUA

Santu, Santu, Santua
diren guztien Jainko Jauna.
Zeru-lurak beterik daukaz zure diztirak.
Hosanna zeru goienetan!
Bedeinkatua Jaunaren izenean datorrena.
Hosanna zeru-goienetan!

III. EUKARISTI OTOITZA

Santu zara, bai, Jauna,
eta diren guztiek emoten deusue behar dan
gorespina.
Zure Seme Jesukristo gure Jaunaren bitartez,
eta Espiritu Santuaren indarrez,
Zeuk biziazoten dituzu guztiak eta santutzen,
eta zeuk diharduzu, beti ta beti, zure herria batzen,
eguzki alde batetik besteraino opari garbia eskeini
dakizun.

Apalik, beraz, Jauna, eskatzen deusugu:
santu egin daizuzala, zeure Espirituaren indarrez,
oparitarako ekarri ditugun ogi ta ardai honeik,
zure Seme Jesukristo gure Jaunaren
Gorputz eta † Odol izan daitezan,
misteriook berak esanda egiten ditugun ezker.

Berak, saldua izan zan gau haretan,
ogia hartu eta, zuri eskerrak emonez, zatitu eban,

eta bere ikasleei emon eutsen, esanez:

HARTU EIZUE TA JAN GUZTIOK HONETATIK:
HAU NEURE GORPUTZA DA-TA,
ZUENTZAT EMONGO DANA.

Afal ondoan, bardin,
Kaliza harturik eta zuri eskerrak emonez,
bedeinkatu eban eta bere ikasleei emon eutsen,
esanez:

HARTU EIZUE TA EDAN GUZTIOK HONETATIK:
HAU NEURE ODOLAREN KALIZA DA-TA,
ITUN BARRI TA BETIKOAREN ODOLA,
ZUENTZAT ETA GUZTIENTZAT
PEKATUAK PARKATZEKO ISURIKO DANA.
EGIZUE HAU NEURE OROIGARRI.

Hau da sinismenaren misterioa
*** *Ogi-ardau honeik hartzean,***
zure heriotza dogu autortzen,
Zu, Jauna, etorri artean.

Horregaitik, Jauna, guk,
zure Semearen nekaldi osasungarria
eta hilen artetik biztuerea
eta zeruratze miragarria gogoratuz,
haren azken etorrerea itxaroten dogula,
zuri eskerrak emoteko eskintzen deusugu
opari bizi eta santu hau.

Begira, Jauna, zure Elizearen eskeintza honi:
ikus eskeintza honetan
zurekin baketu gaituen Jesukristoren oparia;
iguzu, Jauna,

zure Semearen gorputz-odolak hartzen ditugunok,
Espiritu Santuaz beterik, Jesukristogan
gorputz bat eta espiritu bat izan gaitzela.
Berak egin gaizala zuretzat betiko opari,
zure aukeratuekin zerua jaritsi dagigun:
lehenengo, Andra Maria,
Jaungoikoaren Ama beti Birjinearekin,
zure apostoluekin,
gure zaindari Santiago apostoluarekin,
eta martiri eta santu guztiekin;
ba dakigu, euron bitartez
zure laguntza izango doguna non-nahi ta beti.

Gu zurekin baketzen gaituen opari hau
izan bedi, Jauna,
mundu guztiarentzat bake ta salbamen.

Mundu honetako ibilaldian,
sinismenez ta maitasunez bete egizu zure Elizea:
zure zerbitzari **I.** gure Aita Santua, **I.**, gure Artzaina,
beste artzain eta abade guztiak eta zeurea dozun herri
osoa.
Entzun, bihotz onez, zure aurrera deitu dozun
familia honen otoitzak.
Aita guztiz ona, ekarri zeugana
mundu zabalean banaturik dabiltzan zure seme-alabak.

Hildako gure senideak (**I.**, **I...**)
eta mundu honetatik zurekin adiskide joan diren
guztiak,
hartu eizuz, bihotz onez, zeure zeruan;
geuk ere sinisten dogu
zure aintzaren zorion betea izango dogula betiko,
eurekin batean.
Jesukristo gure Jaunaren bitartez:
Beronen eskuz emoten deutozuz ondasun guztiak
munduari.

HONEN BITARTEZ, HONEKIN ETA HONENGAN
ZURI, AITA, JAUNGOIKO AHALGUZTIDUN HORRI
ESPIRITU SANTUAREKIN BATEAN
OSPE TA AINTZA GUZTIA
GIZALDI TA GIZALDI GUZTIETAN. - Amen.
Salbatzaileak agindu ta irakatsiari jarraituz
bildur barik esan dagigun.

GURE AITA zeruetan zarana	egun hontako ogia;
santu izan bedi zure izena,	parkatu gure zorrak
etor bedi zure erreinua,	geuk ere gure zordunei
egin bedi zure nahia	parkatzen deutsegun ezkeror;
zeruan bezela lurlean ere.	eta ez gu tentaldira eroan,
Emoiguzu gaur	baina atara gagizuz gatxetik.

† Atara gagizuz, Jauna, gatx guztietatik,
emoiguzu bakea gure egunotan,
zure errukiari esker pekatutik gabi bizi izan gaitezan
eta estualdietan sendo;
betiko zorionaren itxaropenean,
Jesukristo gure Salbatzailea noiz etorriko dan zain
gagozela.

*—Zeurea dozu erregetza; zeureak ospe ta indarra orain
eta beti.*

BAKE ESKEINTZEA (Abadeak)

† Jesukristo gure Jauna, zeuk esana da apostoluei
'bakea izten deusuet, neure bakea emoten'; begira
zure Elizearen sinismenari eta ez gure pekatuei, eta
zeure gogoia denez, emoiozu elizeari bakea, emon
batasuna, errege bizi zara-ta, gizaldi eta gizaldietan.
- Amen.

† Jaunaren bakea beti zuekin
—Eta zure espirituarekin.

† Emon deiogun bakea alkarri.

Jaungoikoaren Bildotsa, zeuk kentzen dozu munduko pekatua: *Erruki, Jauna.*

Jaungoikoaren Bildotsa, zeuk kentzen dozu munduko pekatua: *Erruki, Jauna.*

Jaungoikoaren Bildotsa, zeuk kentzen dozu munduko pekatua: *emoiguzu bakea*

JAUNARTZEA

† Hona hemen Jainkoaren Bildotsa, hona munduko pekatua kentzen dauena: zoriontsuak honen mahaira deituak:

- JAUNA, NI EZ NAZ INOR ZU NIRE ETXEAN SARTZEKO,
BAINA ESAIZU HITZ BAT ETA OSATUKO NAZ.

AMAIERAKO OHIKUNEAK

OTOITZA

Eskerrak emoten deusuguz, Jauna,
gure zaindari dan Santiago apostoluaren jaiegunean
hartu doguzan dohai santuekaitik;
bera laguntzaile dogula,
zaindu gagizuz beti zeure babespean.
Jesukristo gure Jaunaren bitartez. - *Amen.*

Azken onespena

† Jauna zuekin.

- *Eta zure espirituarekin*

† Bedeinka ta gorde gaizala Jainko ahalguztidunak:
Aitak eta Semeak eta Espiritu Santuak.

- *Amen.*

Jaunartzerako

¹ JESUS MAITEA ZAN azken afarian

Bera emon nahirik ardao ta ogian
guretzat zalarik hilteko aurrean
maitasunak eukan bihotza
menpean.

² Apostoluei minez esan dautse:
«Ni gaur saldua naz, bihar hilgo nabe.
Aitarenganako denpora jat bete
Hona orain zenbat zaituedan maite».

**Gurtu daigun beti
Jesus Jainko Jauna
Sakramentu honetan
gurekin dagona.**